

**GENERÁLNA PROKURATÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

XV/1 Spr 76/2009-22

Ústredná evidencia stanovísk
generálneho prokurátora
Slovenskej republiky
Por. č. 1/2010

STANOVISKO

**generálneho prokurátora Slovenskej republiky
podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre**

zo dňa 11. októbra 2010

**k spôsobu určovania škody pri trestnom čine porušovania ochrany stromov
a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona**

I

Pri trestnom čine porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona spočívajúcom v protiprávnom výrube stromu rastúceho na lesnom pozemku sa pri určovaní škody podľa ustanovení § 124 ods. 3 prvá veta, § 126 ods. 2 Trestného zákona použije inštitút spoločenskej hodnoty chránených druhov, drevín a biotopov ustanovený § 95 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny len vtedy, ak ide o strom rastúci v území so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany alebo o chránený strom.

O d ô v o d n e n i e

Pri trestnom postihu nelegálneho výrube stromov rastúcich na lesných pozemkoch posudzovaného ako trestný čin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona vznikol problém, či možno pri určovaní škody podľa § 124 ods. 3 prvá veta, § 126 ods. 2 Trestného zákona aplikovať ustanovenie § 95 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.) stanovujúce inštitút spoločenskej hodnoty chránených druhov, drevín a biotopov.

Platná právna úprava bez pochybností stanovuje, že použitie inštitútu spoločenskej hodnoty chránených druhov, drevín a biotopov dané ustanovením § 95 zákona č. 543/2002 Z.z. pri zisťovaní ekologickej ujmy v zmysle § 124 ods. 3 prvá veta Trestného zákona je možné len vtedy, ak ide o strom rastúci v území so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany alebo o chránený strom.

Ustanovenie § 2 ods. 2 písm. m) zákona č. 543/2002 Z.z. znie:

les 2 -

"Na účely tohto zákona sa považuje za drevinu rastúcu mimo lesa (ďalej len "drevina") strom alebo ker vrátane jeho koreňovej sústavy rastúce jednotlivo alebo v skupinách mimo lesného pôdneho fondu."

Ustanovenie § 95 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. znie:

"Spoločenská hodnota chránených rastlín, chránených živočíchov, drevín, biotopov európskeho významu a biotopov národného významu vyjadruje najmä ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje s prihliadnutím na ich vzácnosť, ohrozenosť a plnenie mimoprodukčných funkcií. Spoločenská hodnota drevín sa používa aj na vyčíslenie spoločenskej hodnoty lesných porastov rastúcich v územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany a chránených stromov."

Ak zákon č. 543/2002 Z.z. definuje na svoje účely výlučne drevinu stojacu mimo lesa - § 2 ods. 2 písm. m) a neupravuje ochranu stromov rastúcich na lesných pozemkoch, neexistuje žiadny spôsob výkladu tohto zákona, ktorým by sa mohlo dospieť k záveru, že sa vo všeobecnosti vzťahuje aj na stromy rastúce na lesných pozemkoch.

Jedinú výnimku z ustanovenia § 2 ods. 2 písm. m) zákona č. 543/2002 Z.z. výslovne určuje ustanovenie § 95 ods. 1 druhá veta, podľa ktorého sa inštitút spoločenskej hodnoty stromov uplatní v prípade stromov rastúcich na lesných pozemkoch vtedy, ak ide o stromy rastúce v územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany alebo ak ide o chránené stromy (§ 33 ods. 1 a § 49 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z.).

Ak by zámerom zákonodarcu bolo prostredníctvom zákona č. 543/2002 Z.z. zabezpečenie ochrany všetkých stromov bez ohľadu na miesto ich výskytu, teda aj stromov rastúcich na lesných pozemkoch, nestanovil by výnimku uvedenú v § 95 ods. 1 druhá veta zákona č. 543/2002 Z.z.

Tento záver nepriamo potvrdzujú viaceré súvisiace zákonné ustanovenia.

Ustanovenie § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. určuje, že ak nejde o drevinu osobitne chránenú v zmysle § 32 až § 34 a § 49 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z., na každý výrub stromu sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany prírody alebo taký výrub musí byť oznámený príslušnému orgánu ochrany prírody.

Výrub stromov na lesných pozemkoch nepodlieha schvaľovaciemu oprávneniu orgánu ochrany prírody ani oznamovacej povinnosti podľa § 47 zákona č. 543/2002 Z.z.

Legálny výrub stromov v lesoch sa vykonáva výlučne na základe lesného hospodárskeho plánu (§ 40 a nasl. zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch).

Podľa § 9 ods. 1 písm. m) zákona č. 543/2002 Z.z. orgán ochrany prírody je len dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, ak ide o schválenie alebo zmenu lesného hospodárskeho plánu.

Rozdielny prístup zákonodarcu k ochrane drevín rastúcich na lesných a ostatných pozemkoch potvrdzuje právna úprava postihu priestupkov spočívajúcich v protiprávnom výrube stromov.

Podľa § 92 ods. 1 písm. zo) zákona č. 543/2002 Z.z. "Priestupku sa dopustí ten, kto vyrúbe, objedná výrub alebo dá pokyn na výrub dreviny (§ 47 ods. 3) alebo chráneného stromu (§ 49 ods. 3) alebo ho ošetrí (§ 49 ods. 3) bez súhlasu orgánu ochrany prírody."

Podľa § 63 ods. 1 písm. o) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch "Priestupku na úseku lesného hospodárstva sa dopustí ten, kto na lesných pozemkoch ťaží stromy."

Ak by sa zákon č. 543/2002 Z.z. vzťahoval aj na lesné pozemky, nebol by daný dôvod existencie priestupku podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. o) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Možno uzavrieť, že ak ide o strom rastúci na lesnom pozemku v 1. až 3. stupni ochrany, pokiaľ nejde o strom osobitne chránený v zmysle § 33 ods. 1 a § 49 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z., pri určovaní škody sa nepoužije inštitút spoločenskej hodnoty chránených druhov, drevín a biotopov daný § 95 zákona č. 543/2002 Z.z.

II

Toto stanovisko nadobúda záväznosť 29. októbra 2010.

JUDr. Dobroslav Trnka
generálny prokurátor